

❖ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΕΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Η ατζέντα πρέπει να συμπεριλάβει μεγάλους τομείς και θέματα που απασχολούν συνεχώς τον πολίτη:

1. Η επιθεώρηση και ο έλεγχος σε όλο το φάσμα της Δημόσιας Διοίκησης

Έλεγχος λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών
Ανάπτυξη σωμάτων επιθεώρησης και ελέγχου
Έλεγχος των ελεγκτικών μηχανισμών

(ακολουθεί συγκεκριμένη πρόταση)

2. Το «πόθεν έσχες» των κρατικών λειτουργών

(ακολουθεί συγκεκριμένη πρόταση)

3. Επανακαθορισμός της σχέσης κράτους – πολίτη και η νέα οριοθέτηση Δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της Οικονομίας

- ~ Στην παροχή δημόσιων αγαθών (ασφάλεια, παιδεία, υγεία)
- ~ Στην επιχειρηματική δραστηριότητα (πρωτόκολλα, κίνητρα, κριτήρια επενδύσεων, άδειες καταστημάτων κλπ)
- ~ Στην απλοποίηση και τη ψηφιοποίηση των διαδικασιών που αφορούν τις διοικητικές πράξεις και καταργούν την διαμεσολάβηση.

4. Η ενίσχυση του ελέγχου και της χρήσης της διαχείρισης στους αυτοδιοικητικούς θεσμούς.

- ~ Διπλογραφικό, οικονομική υπηρεσία
- ~ Ξεκαθάρισμα εργασιακών σχέσεων
- ~ Ενίσχυση των προληπτικών ελέγχων από το Ελεγκτικό Συνέδριο

5. Η απλοποίηση ο εκσυγχρονισμός και η συντόμευση της δικαστικής διαδικασίας

Αυστηροποίηση ποινών και κυρώσεων
Γρήγορες αποφάσεις

6. Ο κατακερματισμός και η επικάλυψη των ελεγκτικών μηχανισμών

(βλέπε παρακάτω τη χαρτογράφηση τους)

ΣΩΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (ΣΕ.Ε.Δ.Δ)

- Ίδρυση : Ν. 2477/1997
- Υπαγωγή : Υπουργός Εσωτερικών
- Προϊστάμενος : Ειδικός Γραμματέας
- Αρμοδιότητα : υπηρεσίες του Δημοσίου (πλην του ΣΔΟΕ), ΟΤΑ και επιχειρήσεις τους, ΝΠΔΔ

2. Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών

- Ίδρυση : Ν. 2343/1996
- Υπαγωγή : Γενική Διεύθυνση της Κ.Υ του Υπ. Οικονομικών
- Προϊστάμενος : Γενικός Διευθυντής
- Αρμοδιότητα : διαχειριστικός και οικονομικός έλεγχος ΝΠΔΔ, ΟΤΑ, Επιχειρήσεων ΑΕ του Δημοσίου, ΝΠΔΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, υπηρεσιών του Υπ. Οικ., δημοσίων υπόλογων και διαχειρίσεων

3. Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (Σ.Ε.Δ.Ε.)

- Ίδρυση : Ν. 1418/1984 (τροποποίηση Ν. 2719/1999)
- Υπαγωγή : Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ
- Προϊστάμενος : Γεν. Γραμματέας Δημοσίων Έργων
(επικεφαλής Εποπτικού Συμβουλίου)
- Αρμοδιότητα : διαρκής επιθεώρηση έργων που εκτελούνται από φορείς του Δημοσίου Τομέα

4. Ειδικό Σώμα Ελεγκτών για την Προστασία του Περιβάλλοντος (Ε.Σ.Ε.Π.Π)

- Ίδρυση : Ν. 2242/1994
- Υπαγωγή : Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ
- Προϊστάμενος : Περιφερειακή και Νομαρχιακή συγκρότηση
- Αρμοδιότητα : περιβάλλον, δασικός πλούτος, καταπάτηση δημόσιων εκτάσεων, παράνομες κατατμήσεις γης, αυθαίρετα, ρέματα, αιγιαλός, παραλία, τήρηση περιβαλλοντικών όρων σε έργα και δραστηριότητες

5. Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε)

- Ίδρυση : Ν. 2639/1998
- Υπαγωγή : Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Προϊστάμενος : Ειδικός Γραμματέας
- Αρμοδιότητα : εφαρμογή εργατικής νομοθεσίας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, παράνομη απασχόληση, ασφαλιστική κάλυψη, εργατικά ατυχήματα

6. Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Υπουργείου Μεταφορών – Επικοινωνιών (Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε)

- Ίδρυση : Ν. 2671/1998
- Υπαγωγή : Υπουργός Μεταφορών – Επικοινωνιών
- Προϊστάμενος : Γενικός Επιθεωρητής
- Αρμοδιότητα : υπηρεσίες Υπουργείου, Νομ. Αυτοδιοικήσεων, επιχειρήσεις Εποπτευόμενες

7. Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π)

- Ίδρυση : Ν. 2920/2001
- Υπαγωγή : Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας
- Προϊστάμενος : Γενικός Επιθεωρητής
- Αρμοδιότητα : κεντρικός και περιφερειακός έλεγχος των υπηρεσιών υγείας (υπουργείου, ασφαλιστικών ταμείων, μονάδων υγείας...)

8. Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας

- Ίδρυση : 1999
- Υπαγωγή : Υπουργός Δημόσιας Τάξης
- Αρμοδιότητα : κρούσματα διαφθοράς στην Αστυνομία

9. Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων του Λιμενικού Σώματος

- Προωθείται

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της επιθεώρησης και του ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης με το άρθρο 8α Ν. 2839/2000 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 Ν. 2946/2001 συστάθηκε.

- **Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.)**

Προεδρεύει ο Ειδικός Γραμματέας του ΣΕΕΔΔ και συμμετέχουν 2 Γενικοί Επιθεωρητές του ΣΕΕΔΔ και οι Γενικοί Επιθεωρητές και Προϊστάμενοι των λοιπών Σωμάτων Επιθεώρησης.

Εξαιρούνται οι Επιθεωρητές του Σώματος Οικονομικών Επιθεωρητών και ασφαλώς οι Προϊστάμενοι των Δ/σεων Εσωτερικών Υποθέσεων.

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΣΩΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

➤ ΓΑΛΛΙΑ

Γενική Επιθεώρηση Διοίκησης

Ασκεί έλεγχο στο σύνολο των κρατικών υπηρεσιών στο όνομα και για λογαριασμό του Υπουργού Εσωτερικών (υπουργική αρμοδιότητα) και κατά περίπτωση του Πρωθυπουργού ή Υπουργών (διϋπουργική αρμοδιότητα).

Λειτουργεί με μόνιμες ή έκτακτες αποστολές.

Έχει μόνιμο και μη ιεραρχημένο προσωπικό, είναι ανεξάρτητη και με δικό της προϋπολογισμό.

Επικεφαλής Γενικός Επιθεωρητής 40 περίπου στελεχών που το 70% απ' αυτά προέρχεται από την ΕΝΑ και απολαμβάνουν σημαντικών κέντρων.

Μετρά την αποδοτικότητα, ελέγχει τη διαχείριση, αξιολογεί τα συστήματα και τις δημόσιες πολιτικές.

➤ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Εθνικό Γραφείο Ελέγχου

Ασκεί εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο στη Δημόσια Διοίκηση και εντάσσεται στην Μονάδα Αποδοτικότητας που ίδρυσε η Θάτσερ το 1979. Από το 1999 τη θέση της πήρε η διεύθυνση αποτελεσματικής απόδοσης που αποτελεί υπηρεσία του Τομέα Σύγχρονων Δημόσιων Υπηρεσιών ο οποίος υπάγεται στο Υπουργικό Συμβούλιο (είναι εντελώς ιδιόμορφη η δομή)

➤ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Γενική Επιθεώρηση Δημόσιας Διοίκησης

Από το 1998 λειτουργεί ως Υπηρεσία Ελέγχου υψηλού επιπέδου που υπάγεται στην Προεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου και καθοδηγείται από τον Υπουργό Μεταρρύθμισης και Δημόσιας Διοίκησης. Έχει διοικητική αυτονομία, δικό της προϋπολογισμό, εποπτεύει και ελέγχει το σύνολο της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης. Εκτός από τον έλεγχο νομιμότητας και διαχείρισης πόρων αξιολογεί την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα των υπηρεσιών και συνεργάζεται με τις Επιθεωρήσεις των Υπουργείων.

➤ **ΒΕΛΓΙΟ**

Ανώτατη Επιτροπή Ελέγχου (1910-1998)

Κεντρική Υπηρεσία Καταπολέμησης της Διαφθοράς

Άλλαξε για ένα ολόκληρο αιώνα συνεχώς μορφή για να καταλήξει σε μια υπηρεσία της αστυνομίας μέσα στη Γενική Διεύθυνση της Ομοσπονδιακής Δικαστικής Αστυνομίας υπαγόμενη στον Υπ. Δικαιοσύνης

➤ **ΙΤΑΛΙΑ**

Επιθεώρηση Δημόσιας Διοίκησης

Αποτελείται από 5 επιθεωρητές του Υπ. Εσωτερικών και 5 Επιθεωρητές του Υπ. Οικονομικών. Υποστηρίζεται από βοηθητικό προσωπικό. Συνεργάζεται με τις Επιθεωρήσεις άλλων Υπουργείων.

❖ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Παράλληλοι κλάδοι ελέγχων χωρίς ουσιαστικό συντονισμό μεταξύ τους και με σαφείς επικαλύψεις αρμοδιοτήτων ιδιαίτερα ανάμεσα στο ΣΕΕΔΔ και στα Σώματα Επιθεώρησης των Υπουργείων Μεταφορών, Υγείας και ΠΕΧΩΔΕ.
- Διαφοροποίηση του πεδίου παρέμβασης. Ορισμένα σώματα όπως των Υπ. Μεταφορών, Υγείας, η Επιθεώρηση Εργασίας και οι Ελεγκτές Περιβάλλοντος μπορούν να ελέγχουν και τον ιδιωτικό τομέα.
- Η Οικονομική Επιθεώρηση και το ΣΕΕΔΔ έχουν διυπουργική και οριζόντια δράση και παρεμβαίνουν σε υπηρεσίες ευθύνης όλων των Υπουργείων ενώ τα υπόλοιπα είναι τομεακά. Επί πλέον το ΣΕΕΔΔ δεν μπορεί να διενεργεί έλεγχο στις υπηρεσίες του Υπ. Οικονομικών με αποτέλεσμα την ύπαρξη στεγανών σε αντικείμενα αιχμής για την εξυπηρέτηση του πολίτη.
- Το Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (ΣΟΕΕ) ουσιαστικά δεν λειτουργεί γιατί από τη σύνθεση του δεν μπορεί να ασκήσει έλεγχο στους ελεγκτικούς μηχανισμούς (συμμετέχουν οι επικεφαλής τους). Το αντικείμενο του με την πλήρη αυτονομία των υπηρεσιών του Υπ. Οικονομικών καθίσταται μερικό και αποσπασματικό. Το νομοθετικό πλαίσιο με βάση το οποίο έχει συσταθεί δεν εξειδικεύει περαιτέρω τις έννοιες του «συντονισμού» και της «παρακολούθησης». Απλώς μπορεί να ζητά πληροφορίες από τους ελέγχους που διενεργούν τα επιμέρους σώματα, να συγκροτεί μικτές ομάδες επιθεωρητών και να διενεργεί ελέγχους και να υποβάλλει έκθεση στον ΥΠΕΣΔΔΑ και τον Πρόεδρο της Βουλής.
- Γίνονται προτάσεις για Ανεξάρτητη Αρχή που όμως δεν πρέπει να υιοθετηθούν γιατί εξ αντικειμένου ο έλεγχος της λειτουργίας του Κράτους αφορά την εκτελεστική εξουσία που όμως από την πολυδιάσπαση και την επαλληλία των μηχανισμών ελέγχου δεν διαθέτει επί της ουσίας όργανο κύρους. Ούτε μπορεί μία επί μέρους Διεύθυνση να υποκαταστήσει αυτό το κενό.
- Η Ευρωπαϊκή εμπειρία μπορεί να διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα φαίνεται όμως ότι συμφωνεί σε ισχυρό κεντρικό επιτελικό και αποφασιστικό όργανο με ολιγομελή σύνθεση που διαθέτει την υποδομή να παρέμβει και στις λειτουργίες της Διοίκησης και στα επί μέρους Ελεγκτικά της Σώματα.
- Οποιαδήποτε λύση επιλεγεί για την ουσιαστική βελτίωση των ελέγχων και την πάταξη της διαφθοράς δεν μπορεί να καταργεί συγκροτημένα ή συγκροτούμενα σώματα επί μέρους ελέγχων όμως οφείλει να καταστεί όργανο διατομεακού χαρακτήρα και με δυνατότητα αποφασιστικής παρέμβασης και στα υπόλοιπα χωρίς αποκλεισμούς και στην λειτουργία του Κράτους.

ΠΡΟΤΑΣΗ:

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΚΥΡΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Έχοντας υπ' όψη τα παραπάνω και με κριτήρια

- ~ Την ανάγκη διασφάλιση της συνέχειας του ελεγκτικού έργου
- ~ Την αποτελεσματικότητα, πληρότητα και εντατικοποίηση του ελέγχου σε όλο το δημόσιο τομέα
- ~ Την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και των επιθεωρήσεων και τη διασύνδεση τους με το γενικότερο πρόγραμμα διοικητικής μεταρρύθμισης

Πρέπει να προχωρήσουμε:

ΣΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΛΙΓΟΜΕΛΟΥΣ, ΕΥΕΛΙΚΤΟΥ, ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Το Κεντρικό αυτό Όργανο:

- Εξοπλίζεται με ελεγκτικές αρμοδιότητες και εξουσίες που θα επηρεάσουν την άμεση επέμβαση και τον έλεγχο της τήρησης της αρχής της νομιμότητας σε βάθος, προκειμένου να τεκμηριώνονται - και εφ' όσον υπάρχουν ενδείξεις - φαινόμενα διαφθοράς ή χρηματισμού.
- Αναθέτει τη διενέργεια επιθεωρήσεων και ερευνών μέτρησης αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της δράσης των δημοσίων υπηρεσιών και αξιολογεί την εσωτερική δυναμική και την κοινωνική χρησιμότητα των δομών της διοίκησης, χρησιμοποιώντας τις παραμέτρους οικονομικότητας και ποιότητας της διοικητικής δράσης.
- Συνεργάζεται με όλα τα ελεγκτικά σώματα και την Οικονομική Επιθεώρηση στις περιπτώσεις που καθίσταται αναγκαίος ο ολοκληρωμένος διοικητικός και διαχειριστικός έλεγχος και μπορεί να ελέγχει τα ίδια τα σώματα επιθεώρησης και ελέγχου.
- Μπορεί να ελέγχει δηλώσεις «πόθεν έσχες» δημοσίων υπαλλήλων, να ζητά την άρση του απορρήτου των λογαριασμών τους, να ασκεί πειθαρχική δίωξη για πολύ σοβαρές παρεμβάσεις και να απευθύνει στους δημόσιους φορείς συστάσεις, οδηγίες υποδείξεις και σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει τη Δημόσια Διοίκηση
- Έχει τη δυνατότητα να ζητά συμμετοχή - συνδρομή εξειδικευμένου προσωπικού από τον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα σε συγκεκριμένες επιθεωρήσεις που απαιτούν τεχνογνωσία και επικουρείται από ειδικό επιστημονικό προσωπικό.

Πιο συγκεκριμένα:

1. Θα συγκροτείται από πρόσωπα ανεπίληπτου κύρους , ικανότητας και εμπειρίας που καλύπτουν τους τομείς του σύγχρονου διοικητικού μάνατζμεντ, της εφαρμοσμένης οικονομίας, των δημόσιων έργων και όλων των τομέων μεγάλης κλίμακας που αφορούν δημόσιες πολιτικές.
2. Έχει αντικείμενο την αξιολόγηση και τον έλεγχο των δομών και των προσώπων σε όλο το φάσμα της Δημόσιας Διοίκησης και δυνατότητα παρέμβασης και επιθεώρησης σε όλους του ελεγκτικούς μηχανισμούς της.
3. Τα μέλη του επιλέγονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού και η λειτουργία του υπάγεται στη Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου (ή στον Πρωθυπουργό) με αναφορά επί μέρους στον ΥΠΕΣΔΔΑ
4. Τα μέλη του είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης με θητεία την θητεία της Κυβέρνησης. Και δεν έχουν την ιδιότητα του Κυβερνητικού στελέχους του εν ενεργεία Δημοσίου Υπαλλήλου, στρατιωτικού ή αστυνομικού.

«ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ» ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Αξιολογώντας την πρώτη εφαρμογή του «πόθεν έσχες» των δημοσίων υπαλλήλων διαπιστώνεται ότι:

- ~ Υπήρξε θετική και αναγκαία θεσμική διευθέτηση που μπορεί να καταστεί πιο ευέλικτη και αποφασιστική
- ~ Θεωρώ λάθος οποιαδήποτε λογική να αντικατασταθεί η δήλωση του «πόθεν έσχες» με την φορολογική δήλωση γιατί δεν είναι το ίδιο πράγμα ούτε αποκαλύπτει η τελευταία περιουσία και στοιχεία και λογαριασμούς.
- ~ Υπάρχουν δύο ουσιαστικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν:
 1. Το πεδίο εφαρμογής που σήμερα επεκτείνεται σε όλους ανεξαιρέτα τους υπαλλήλους καθιστώντας τον έλεγχο δύσκολο και ασαφή
 2. Ο αποδέκτης της δήλωσης που σήμερα είναι άμεσος προϊστάμενος στην υπηρεσία που εργάζεται ο υπάλληλος και που συνιστά λόγο έρπουσας φήμης, απαξίωσης και συχνά συκοφάντησης του υπαλλήλου.

Πρέπει κατά συνέπεια να γίνουν δύο ουσιαστικές τομές:

Η πρώτη αφορά την κατάθεση των δηλώσεων στο Ελεγκτικό Συνέδριο και τον αντίστοιχο Πάρεδρο του ο οποίος μπορεί να ενεργοποιεί το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης για περαιτέρω διερεύνηση και έχει το δικαίωμα ποινικής δίωξης.

Η δεύτερη αφορά την αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του «πόθεν έσχες» μετά από συζήτηση με την ΑΔΕΔΥ που μπορεί να περιοριστεί

- ~ Σε όλα ανεξαιρέτα τα διευθυντικά στελέχη
- ~ Στις κρίσιμες υπηρεσίες μπορεί να επεκτείνεται και σε όλες τις θέσεις ευθύνης (διαχειριστικές αρχές, πολεοδομίες, εφορίες, υπηρεσίες υγείας, νοσοκομεία κλπ)
- ~ Σε αυτεπάγγελτη δυνατότητα του ΣΕΕΔΔ να ασκεί έλεγχο και να απαιτεί «πόθεν έσχες» και σε πρόσωπα ή υπηρεσίες που υπάρχουν ενδείξεις η καταγγελίες.